

toho, co jest výronem a důsledkem právní moci rozsudku, a tudíž nezpůsobuje rozluky manželství dosud trvajících. Platnému právu pak jest neznám útvar podmíněčné pravomoci rozsudkové, tak totiž, že by rozsudku právní moci ještě nenabyvšímu přiznávána byla právní moc pod odkládací podmínkou, že nebude změněn nebo zrušen. Nemá tedy ta okolnost, že určitý rozsudek v budoucnosti může vejíti v moc práva, ten následek, že se účinky právního stavu, o němž jest v rozsudku rozhodnuto, počínají od tehdejška, t. j. již ode dne, kdy byl rozsudek vynešen. Proto v tomto případě nelze manželství Reinholda a Anny Sch-ových pokládati za rozloučené již dnem 14. března 1924, nýbrž manželství trvalo do smrti Reinholda Sch-a, t. j. do 19. března 1924. V důsledku toho není příčiny, nepřijímati dědickou přihlášku Anny Sch-ové k soudu, ježto tato průkaz svého práva dědického podala (§ 122 nesp. říz.). Pro správnost tohoto závěru svědčí též, jak rekursní soud správně uvádí, předpis Šu 22 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., dle něhož i při rozluce provedené soudním usnesením dle Šu 15 až 17 manželé mohou uzavřít nový sňatek teprve, když rozhodnutí o rozluce nabylo moci právní, ač jinak opravný prostředek proti usnesení nemá dle Šu 12 nesp. říz. odkládacího účinku. Pro správnost uvedeného názoru svědčí i předpis Šu 367 ex. ř., dle něhož, má-li dlužník dle obsahu exekučního titulu učiniti projev vůle, pokládá se tento projev za účinný, jakmile rozsudek nabyl právní moci. Ani tu zákon rozsudku, pokud jde o jeho hmotnou právní moc, nepřiznává účinků zpětných. K vůli úplnosti se podotýká, že o případ Šu 759 odstavec druhý obč. zák. tu nejde a že netřeba tu vůbec řešiti otázku, jaký význam a účinek na další vedení sporu má rozvázání sňatku smrtí jednoho manžela, nastalé v době od zahájení sporu až do jeho právoplatného skončení. Opačný názor nelze dovoditi ani z předpisu první věty Šu 416 c. ř. s., že »rozsudek stává se vůči stranám účinným teprve doručením písemného vyhotovení rozsudku«; tím se nic jiného nepraví a praviti nechce, než že od tohoto doručení čítati jest lhůtu k podání opravného prostředku a po případě i lhůtu k plnění. Rovněž opačný názor nelze dovoditi z toho, že Anna Sch-ová, ve sporu o rozluky úplně zvítězivší, neměla vůbec práva podávati odvolání z rozsudku soudu prvního.

Čís. 4134.

Poznámka spornosti.

Stačí, že byla podána žaloba o neplatnost knihovního vkladu a řízení o ní zavedeno, aniž by záleželo na tom, zda jest odůvodněna. Lhostejno, že knihovní právo, jehož porušení se tvrdí, bylo zapsáno ještě v e s t a r é knize pozemkové. K námitce nepřípustnosti pořadu práva pro žalobu, na základě níž žádáno o poznámku, jakož i k nedostatku řádné plné moci nelze hleděti. Pro opravné prostředky platí lhůta osmidenní.

(Rozh. ze dne 10. září 1924, R I 709/24.)

Na základě žaloby, již domáhala se osada Ž. na celé řadě vlastníků nemovitostí ve Velkém Ž. neplatnosti vkladu práva vlastnického k ne-

movitosti, zapsané ve vložce čís. 107, žádala osada Ž. o poznámku spornosti. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud poznámku povolil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu tří odpůrců navrhovatelky, dovolací rekurs ostatních odpůrců odmítl.

Důvody:

Knihovní poznámka spornosti podle Šu 61 knih. zák. předpokládá, že žalobce byl knihovním vkladem poškozen ve svých knihovních právech a že proto napadá platnost vkladu sporem a žádá, by obnoven byl dřívější knihovní stav. V tomto případě osada Ž., zastoupená starostou politické obce Ž., podala proti celé řadě vlastníků nemovitostí ve Velkém Ž. žalobu, ve které popírá platnost vkladu práva vlastnického, které pro dočasné vlastníky usedlosti, v žalobě uvedených, na nemovitosti, zapsané ve vložce čís. 107 pozemkové knihy kat. obce Velký Ž. podle protokolu o založení nové knihy pozemkové ze dne 16. července 1884, čís. 159 bylo vloženo, a tvrdí, že tímto vkladem byla porušena ve svém knihovním právu vlastnickém k těmže nemovitostem, které podle obsahu téhož protokolu až do založení nové knihy pozemkové připsány byly obci, nyní osadě Velký Ž., a žádá, by onen vklad práva vlastnického prohlášen byl za neplatný, by bylo zjištěno, že vlastníkem sporných nemovitostí jest osada Ž., by žalovaní byli povinni to uznati, nemovitosti ty osadě Ž. vydati a k tomu spolupůsobiti, aby jí ke zmíněným nemovitostem právo vlastnické bylo vloženo, po případě trpěti, by se tak stalo na základě rozsudku. Žalobou touto zahájen byl spor po rozumu §§ 61—64 knih. zák. o neplatnost knihovního vkladu a zpětné převedení knihovního vlastnictví na žalující osadu, takže jsou tu všechny zákonné předpoklady pro knihovní poznámku spornosti podle Šu 61 knih. zák., jejíž povolení žalující osada navrhla. Zda tvrzení žaloby jsou pravdiva, zda nynější žalující osada Ž. jest právní nástupkyní původní knihovní vlastnice, obce Velký Ž. a zda jsou splněny podmínky §§ 63—64 knih. zák., nelze řešiti u příležitosti rozhodování o žádané knihovní poznámce spornosti, nýbrž bude předmětem rozhodnutí ve věci samé. Vždyť poznámka spornosti nepředpokládá, že žalobce v zahájeném sporu zvítěziti musí, jak jest z předpisu Šu 65 odstavec první knih. zák. zjevno. Nerozhodno jest, že knihovní právo, jehož porušení žalující strana tvrdí, zapsáno bylo ještě ve staré knize pozemkové, protože zákon v Šu 61 knih. zák. v tomto směru nerozeznává a protože v Šu 32 čes. zák. ze dne 5. prosince 1874, čís. 92 z. zák. výslovně se mluví o převodu knihovních práv ze staré do nové knihy pozemkové (viz také rozh. čís. 12.776 Gl. U.). Nerozhodnými jsou také námitky dovolacího rekursu, že prý pro tuto žalobu jest pořad práva vyloučen a že prý k žalobě není oprávněna žalující osada, nýbrž politická obec Ž., jejíž zastupitelstvo prý se na žalobě neusneslo a že ani plná moc právního zástupce nevyhovuje předpisu Šu 55 čes. obec. zřiz. ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. První námitka — nehledíc k tomu, zda jest odůvodněna, čili nic, — nemůže býti na úkor povolení knihovní poznámky spornosti, když procesní soud o žalobě I. rok nařídil a také již konal, tedy žaloby neodmítl, nýbrž podle zákona ji vy-

řídil. Kdyby z tohoto důvodu bylo lze rozhodnutí o knihovní poznámce spornosti rekurem napadati, znamenalo by to obcházení předpis §u 130 odstavec druhý c. ř. s., podle něhož nařízení roku samostatným oprávněným prostředkem napadati nelze. Tomu svědčí též předpis druhé věty §u 61 knih. zák., podle kterého žádost o poznámku lze podati též u knihovního soudu, jenž není procesním soudem a jemuž zajisté stačí výkaz, že žaloba podle §u 61 knih. zák. byla podána a že o ní zákonné řízení bylo zavedeno (viz také Bartsch Grundbuchsgesetz k §u 61 knih. zák.). Pokud jde o druhou námitku, dlužno odkázati na to, že žalující osada zastoupena jest v tomto sporu starostou p o l i t i c k é o b c e Ž. a že plná moc právního zástupce opatřena jest podpisy tohoto starosty, jeho náměstka, člena obecního zastupitelstva a ještě dvou mužů, jejichž funkce není udána. Bude věcí procesního soudu, by plnou moc dal ve smyslu §u 34 čís. 4 a §u 55 čes. ob. zřiz. doplniti, což podle §§ů 6 a 30 c. ř. s. vždy učiniti může. Dovolacímu rekursu žalovaných Josefa B-a st. a ml. a Antonie B-ové bylo tedy odepřiti úspěch.

21735/24
33/5
Dovolací rekurs ostatních žalovaných podán byl opožděně. Poznámku spornosti podle §u 61 knih. zák. dlužno vzhledem k čl. XIII čís. 7 uv. zák. k ex. ř. pokládati za prozatímní opatření po rozumu §u 381 ex. ř. Z toho plyne, že pro posouzení rekursní lhůty jsou rozhodnými předpisy §§ 402 a 65 ex. ř., podle nichž lhůta tato činí pouze 8 dní. Usnesení rekursního soudu doručeno bylo stěžovatelům v době od 31. července do 5. srpna 1924, takže rekursní lhůta uplynula 13. srpna 1924, ježto jde o věc feriální (§ 224 čís. 8 c. ř. s. a též čl. XXXVI uv. zák. k c. ř. s.). Dovolací rekurs ohlášen byl telegraficky dne 25. srpna 1924 a došel k procesnímu soudu v písemném vyhotovení téhož dne. Ačkoliv z nezřetelného poštovního razítka nelze vyčísti, kdy byl dán spis na poštu, přece nemohla poštovní doprava zásilky »express« podané trvati déle než jeden den. Byl tedy dovolací rekurs opožděným a měl býti podle §u 78 ex. ř. a §u 523 c. ř. s. již soudem prvé stolice odmítnut (sb. n. s. čís. 1720).

Čís. 4135.

Dopravní řád železniční.

Reklamace, podaná oprávněnou k tomu osobou, nepozbývá povahy reklamace již tím, že doklad o postupu nároku jest formálně vadným.

(Rozh. ze dne 10. září 1924, Rv I 752/24.)

Žalobě pojišťovny, již byl příjemce vykradené zásilky postoupil náhradní nárok proti dráze o náhradu škody, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání, opírající se o § 503 čís. 4 c. ř. s., spatřuje nesprávné právní posouzení v tom, že i odvolací soud pokládá dopis, který žalující pojišťovna zaslala dne 10. října 1922 ředitelství státních drah, za